

¹⁰⁾ Men denke hier vooral ook aan den schat van beurzen, die door de vroomheid onzer gereformeerde vadersen gesticht zijn, en thans door de machthebbenden ter bestrijding van het gereformeerde leven worden misbruikt. Zelfs beurzen, speciaal voor Voetianen bestemd, reikt men thans uit aan jonge mannen van wie zelfs Coccejus met schrik zou zijn teruggedeinsd.

¹¹⁾ Dit raakt de vraag, of in de Heilige Schrift, zonder dadelijke inwerking van den Heiligen Geest op elk gegeven oogenblik, een mystiek, bovennatuurlijk vermogen inwoont. De Lutherschen door Rathmanns felle tegenspraak, ter wille van hun sacramentsleer, tot verweer gedrongen, hielden dit staande; de gereformeerden loochenen dit. Cf. BAIERI, *Comp. Theol. Positivae*, Francof. 1739, p. 108 v.v.

¹²⁾ Psalm. 119 : 152.

¹³⁾ „Een levende steen”.

¹⁴⁾ 1 Petr. 1 : 12: „Dat zij niet zichzelf maar ons bedienden deze dingen.”

¹⁵⁾ Hiermeê is volstrekt niet ontkend, dat de deelen der Schrift in hun successievelijk ontstaan zelve een integreerend deel der openbaring vormden; maar is slechts ter verduidelijking van de tegenstelling geheel het proces van de Schriftgenesis geabstraheerd van de genesis der Openbaring,

¹⁶⁾ ROTHE, o. l. p. 237.

¹⁷⁾ ROTHE, o. l. p. 237.

¹⁸⁾ Ook de impulsus ad scribendum is hiermeê in den striktsten zin vastgehouden. Zoodra men toch bij het te boek stellen van den Schriftinhoud eene opzettelijke werkzaamheid van den Heiligen Geest belijdt, die begint waar dit te boek stellen begint, geschorst wordt waar dit te boek stellen wordt afgebroken, en die eerst ophoudt als dit te boek stellen is afgelopen, — is deze impulsus in al zijn stadiën beleden.

¹⁹⁾ De school der „Vermittelungstheologen,” ten onzent met zooveel talent door een onzer uitnemendste hoogleeraren vertegenwoordigd, blijve hier onbesproken. Deels omdat deze theologen tot geen eigen principe opzichts de Schriftinspiratie gekomen zijn en dus geen front tot aanval opleveren. Deels ook omdat ze, slechts gradueel van de Ethischen verschillend, in de hoofdquaestien met hen onder eenzelfde critiek komen. Natuurlijk zou het ons persoonlijk veel aangenamer wezen den indruk te laten voortbestaan alsof deze grijze apologet en zijne talentvolle volgelingen principiëel in dezen strijd aan onze zijde en tegen de Ethischen overstonden. Het doet zelfs zeer, zulk een illusie niet te mogen sparen. Maar mag er op heilig gebied getransigeerd om der personen wil? En indien niet, welnu lees dan deze stelling uit den bekende Dogmatiek (2de ed. I. p. 286): „De